

ခရီးသွားလုပ်ငန်း

TOURISM

ဆူးသစ်နီ

အခန်း (၁)

Tourists and Tourism

ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကြီးဆုံးလုပ်ငန်း (The Biggest Industry) လို့ ယုံကြည်ရလောက်တဲ့ ခရီးသွားလုပ်ငန်း (Tourism) ဟာ လူသန်းပေါင်းများစွာကို အလုပ်ရရှိစေပါတယ်။ ဒါဆိုရင် ခရီးသွားလုပ်ငန်း (Tourism) ဆိုတာ ဘာပါလဲ။ အခြား ခရီးသွားလာခြင်းတွေနဲ့ ကော ဘယ်လိုများ ကွာခြားပါလဲ။

Tourist တွေဟာ အိမ်ကွဲခွာပြီး နေရာဒေသ တော်တော်များများကို ခရီးသွားကြပြီး တစ်ပတ် (သို့) နှစ်ပတ် စသည် ဖြင့် ခဏတာ နေကြပါတယ်။ သူတို့ ခရီးသွားကြတာက စီးပွားရေး လုပ်ချင်လို့ ၊ သူငယ်ချင်းတွေ၊ မိသားစုတွေဆီ သွားလည်ချင်လို့ ဒါမှ မဟုတ် အားလပ်ရက် (Holiday) လိုချင်ကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ခရီးသွားလာခြင်း (၃) မျိုးစလုံးဟာ ခရီးသွားလုပ်ငန်း (Tourism) ရဲ့ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ခေတ်သစ်မှာ တော့ အားလပ်ရက် (Holiday) ဟာ အရမ်းအရေးကြီးတဲ့ ခရီးသွားလုပ်ငန်း အမျိုးအစား ဖြစ်လာပါတယ်။

ခရီးသွားလုပ်ငန်း (Tourism Industry) ဟာ Tourist တွေကို ဟိုတယ်၊ စားသောက်ဆိုင်၊ လေယာဉ်၊ ဖျော်ဖြေမှုစတဲ့ သူတို့လိုတာမှန်သမျှ ခရီးသွားနေစဉ်အတွင်း ပံ့ပိုးပေးပါတယ်။ Tourist တွေဟာ မိမိနိုင်ငံအတွင်း ဒေသများကိုသာ လည်ပတ်ရင် ဒေသတွင်း ခရီးသွားလုပ်ငန်း (Dom

estic Tourism) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အခြားနိုင်ငံတွေကို သွားလည်တဲ့ အခါ မှာ နိုင်ငံရပ်ခြား ခရီးသွားလုပ်ငန်း (International Tourism) လို့ ခေါ်ပါတယ်။

တကယ်တော့ ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဆိုတာက နိုင်ငံများ ရဲ့ အလွန်အရေးကြီးတဲ့ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး အချိန်နဲ့ အမျှ ကြီးထွားလာနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ်မှာ နိုင်ငံတကာ ခရီးသွားလုပ်ငန်းမှ ၀ င်ငွေပမာဏ (၄၇၆) ဘီလီယံဒေါ်လာ ရရှိပြီး နိုင်ငံတကာခရီးသွား (၆၉၈) သန်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာ အကျော်ကြားဆုံး ခရီးသွားနိုင်ငံတွေကတော့ ပြင်သစ်နိုင်ငံ (Tourist ၇၅ သန်း)၊ အမေရိကန်နိုင်ငံ (၅၃သန်း) နဲ့ စပိန်နိုင်ငံ (၄၉သန်း) တို့ ပဲဖြစ်ပါတယ်။

ခရီးသွားလုပ်ငန်း သမိုင်းအကျဉ်း

ခရီးသွားလုပ်ငန်းဟာ ရောမခေတ်က စတင်ခဲ့တာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ချမ်းသာတဲ့ ရိုမန်လူမျိုးများ ဟာ သူတို့ ရဲ့ သူငယ်ချင်း၊ မိသားစုများ အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာ အခြားဒေသများကို သွားရောက်လည်ပတ် ချင်ခဲ့ပါတယ်။ ရိုမန်တွေဟာ လမ်းတွေ ဖောက်ခဲ့ကြတယ်။ ပထမတော့ ဒီလမ်းတွေကို စစ်တပ်တွေကသာ သုံးခဲ့ကြတာပါ။ နောက်ပိုင်းမှာ အဲဒီလမ်းတွေဘေးက ဟိုတယ် အသေးလေးတွေ မှာ ခရီးသွားတွေက တည်းခိုခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရောမအင်ပါယာကြီး အဆုံးသတ်သွားတော့ ခရီးသွားလုပ်ငန်းလည်း ရပ်သွားပါတယ်။

၁၇ ရာစုရဲ့ အစောပိုင်းမှာ “Grand Tour” ဆိုတဲ့ ခရီးသွားလုပ်ငန်းတစ်မျိုး စပေါ်လာပါတယ်။ ငယ်ရွယ်တဲ့ အင်္ဂလိပ် လူချမ်းသာတွေဟာ အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြားကို ဖြတ်ပြီး ပြင်သစ်နိုင်ငံရဲ့ အရမ်းလှပြီး ဥရောပရဲ့ အဖိုးတန်လှတဲ့ မြို့တော်တွေဆီကို သွားခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီ ခရီးစဉ်တွေ

ဟာ (၂) နှစ် သို့မဟုတ် (၄) နှစ်လောက်ကြာတတ်ပြီး Tourist တွေဟာ မြို့တစ်မြို့မှာ ရက်သတ္တပတ် အတော်များများ (သို့မဟုတ်) လနဲ့ ချီပြီး နေထိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။

သူတို့ တွေဟာ ပဲရစ်မြို့၊ ရောမမြို့၊ ဗင်းနစ်မြို့နဲ့ ဖလောရင့်မြို့များ ကို များ သောအားဖြင့် လည်ပတ်ခဲ့ကြပြီး တစ်ခါတစ်ရံ စပိန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ဂျာမနီ နိုင်ငံများ ရဲ့ မြို့တော်များ ဆီကိုလည်း လည်ပတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ “Grand Tour” ဆိုတာ တကယ်တော့ ပညာရေးရဲ့ အရေးပါတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပြီး အရမ်းချမ်းသာတဲ့ သူတွေအတွက်သာ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

၁၈ ရာစုမှာ တော့ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဟာ အပြောင်းအလဲဖြစ်ဖို့ စတင်လာခဲ့ပါတယ်။ ဥပမာ လူတွေဟာ United Kingdom မှာ သာရှိတဲ့ ဘာ့သ် (Bath) လို မြို့တွေကို “ရေစင်” ယူဖို့ ဆိုပြီး စသွားလာခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီမြို့တွေ “ရေစင်” တွေကို သောက်ခြင်းဟာ လူတွေအတွက် ကောင်းတယ်လို့ ယုံကြည်ခဲ့ကြလို့ ပါ။ ဒါကြောင့် လည်း ဈေးကြီးကြီး ဟိုတယ်ကြီးတွေလည်း အဲဒီမြို့တွေမှာ တည်ဆောက်လာကြပါတယ်။

၁၉ ရာစုမှာ တော့ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဟာ တော်တော်ကိုပဲ လွယ်ကူပြီး မြန်ဆန်လာပါတယ်။ ၁၈၂၀ နဲ့ ၁၈၃၀ ခုနှစ်တွေလောက်မှ ပထမဆုံး ရထားလမ်းတွေ တည်ဆောက်ပြီးတဲ့ အခါ လူတွေအတွက် တစ်မြို့ကနေ တစ်မြို့ကို သွားလာဖို့ ပိုမိုလွယ်ကူလာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရေခြားမြေခြား မြို့တွေကို လူတွေ Holiday အားလပ်ရက်ခရီး စသွားလာကြပါတယ်။ ဘာကြောင့် လဲ ဆိုတော့ မြို့ကြီးတွေဟာ ကျယ်လာတာနဲ့ အမျှ ဆူညံ လာပြီး ညစ်ညမ်းလာကြလို့ ပါ။

ပထမဆုံး ရေနွေးငွေ့အင်ဂျင်သုံး သင်္ဘောကြီးတွေ ပေါ် လာပြီးတဲ့

နောက် ပင်လယ်ခရီး ဟာလည်း ပိုမိုမြန်ဆန် လာပြီး စိတ်ချရလာပါတယ်။ ဒါကြောင့် လည်း လူတွေဟာ ဝေးလံတဲ့ နိုင်ငံ တွေကို ခရီးစသွားလာ နိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။

၂၀ ရာစုအတွင်းမှာ တော့ “ခရီးသွားလုပ်ငန်း” ဆိုတာ ပိုပိုပြီး ကျယ်ပြန့်လာပါတယ်။ လူတွေဟာ ငွေကြေး ပိုမိုတောင့်တင်း လာပြီး အချိန်တွေလည်း ပိုရလာပါတယ်။ ၁၉၀၈ ခုနှစ် အထိတော့ အလုပ်သမားတွေဟာ သူတို့ အလုပ်ကနေ အားလပ်ရက် (Holiday) ရတာမျိုး မရှိသေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ၁၉၅၁ ခုနှစ်မှာ တော့ ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ အလုပ်သမား (၆၆) ရာခိုင်နှုန်းလောက် ဟာ တစ်နှစ်မှာ (၂) ပတ် Holiday စရလာပါတယ်။

၂၀ ရာစုအတွင်းမှာ ပဲ “ခရီးသွားလုပ်ငန်း” ဟာ ဈေးသက်သာလာပြီး လွယ်ကူ ချောမောသည် ထက် ချောမောလာပါတယ်။ လူအများစုဟာ ကားတွေ ပိုင်လာပါတယ်။ လေယာဉ်တွေ ဟာ ပိုမိုကြီးမားလာပြီး လူများများ ပိုတင်လာနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လည်း လေယာဉ်လက်မှတ်တွေ ဟာ ဈေးချိုလာပါတယ်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်မှာ “Vladimir Raitz” ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က “Horizon Holidays” ဆိုတဲ့ “ခရီးသွားလုပ်ငန်း” ကုမ္ပဏီကို စတင်တည်ထောင်လိုက်ပြီး “Package Holiday” ခေါ်တဲ့ “အရန်သင့် စီစဉ်ပေးမယ့် ခရီးသွား ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း” စတင် မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီ Package Tour နဲ့ ဆိုရင် ကုမ္ပဏီက လေယာဉ်လက်မှတ်၊ ဟိုတယ်အခန်း၊ အစားအသောက်ပါမကျန် တစုတပေါင်းတည်း အရန်သင့် စီစဉ်ပေးတဲ့ အပြင် ခရီးသွားမယ့်သူက ခရီးမထွက်ခင် ခရီးစဉ်အတွက် ကုန်ကျစရိတ်တွေကို ကုမ္ပဏီကို ပေးလိုက်ရုံပါပဲ။

၁၉၆၀ လောက်မှာ တော့ ခရီးသွားကုမ္ပဏီ အတော်များများ ပေါ်ပေါက် လာပြီး United Kingdom ကနေ စပိန်ကို (အထူးသဖြင့် Balearic ကျွန်းတွေဆီကို) ဂရိနဲ့ အီတလီနိုင်ငံတွေကို သွားမယ့် Package Holidays ခရီးစဉ်တွေ စတင် ရောင်းချလာကြပါတယ်။ ဒါဟာ ခေတ်သစ် ခရီးသွားလုပ်ငန်း (Modern Tourist Industry) ရဲ့ အစပဲ ဖြစ်ပါတော့တယ်။

★